

Spis treści

Wstęp	13
Rozdział I	
Rozum i wiara w filozofii	17
1. Filozofia	17
2. Rozum i wiara	21
3. Sprawa Galileusza lekcją dla współczesnych	41
Rozdział II	
Monizm materialistyczny	53
1. Przedstawiciele	53
2. Próba oceny	58
Rozdział III	
Monizm idealistyczny	61
1. Koncepcja dualizmu	61
2. Przedstawiciele	61
Rozdział IV	
Pluralistyczna interpretacja rzeczywistości	69
1. Materia	70
2. Akt i możliwość. Synteza skrajnego mobilizmu i statyzmu poprzez teorię aktu i możliwości	75
Rozdział V	
Tomizm egzystencjalny	77
1. Sądy egzystencjalne. Teoria separacji	77
2. Egzystencjalny i esencjalny aspekt bytu	80
3. Uzasadnienie realnej różnicy między istotą i istnieniem	81
4. Literatura uzupełniająca	82
Rozdział VI	
Człowiek jest osobą	83
1. Monolit – organiczna jedność materialnego ciała i nieśmiertelnej duszy	84
2. Metodologiczny redukcjonizm	85

3. Związek człowieka z przyrodą	86
4. Wyjątkowość człowieka	88
5. Transcendencja człowieka w przyrodzie	90
6. Interpretacje autotranscendencji	93
7. Czynniki konstytuujący osobę	94
Rozdział VII	
Człowiek w ujęciu paleoantropologii	99
1. Hominidalny status australopiteka	99
2. Australopithecus afarensis z Hadar i Laetoli	103
3. Homo erectus. Pithecanthropus	105
4. Neandertalczycy	108
Rozdział VIII	
Prawda o człowieku a teoria ewolucji	115
1. Kreacyjność ewolucji	117
2. Ewulucjonizm filozoficzny	119
3. Granice poznania naukowego w teorii ewolucji	121
Rozdział IX	
Geneza życia	123
1. Przejście materii nieożywionej w żywą	124
2. Sposoby przejścia materii nieożywionej w żywą. Modele ewolucji przedkomórkowej	125
3. Radiopanspermia	128
4. Panspermia kometarna	129
5. Panspermia kierowana	130
Rozdział X	
Świat, jego modele i początek	131
1. Obraz świata	131
2. Kosmogonie	132
3. Nukleosynteza	133
4. Sposoby badania kosmosu	135
5. Metoda aksjomatyczno-dedukcyjna	135
6. Modele wszechświata	136
7. Początek świata	139
8. Osobliwość	141
9. Zasada zachowania i wieczności materii. Stworzenie	144
10. Prawa przyrody	146
11. Koncepcje prawa przyrody	146

Rozdział XI	
Zarys historii etyki	149
1. Etyka w ujęciu filozofów starożytności	149
2. Etyka chrześcijańska	151
3. Nowożytność	152
4. Etyka rodzajem rozsądnej umowy	153
5. Intuicjonizm szkoły „zmysłu moralnego”	153
6. Próba przełamania eudajmonizmu przez I. Kanta	153
7. Poglądy egzystencjalistów i fenomenologów. Utylitaryzm	155
8. Etyka po II wojnie światowej	155
9. Literatura uzupełniająca	156
Rozdział XII	
Sumienie jako zjawisko moralne	157
1. Sumienie w Piśmie Świętym	158
2. Koncepcja sumienia w okresie patrystycznym	158
3. Sumienie w ujęciach scholastyków	159
4. Woluntarystyczna teoria sumienia	160
5. Czynniki pozaintelektualne i pozawolitywne sumienia	161
6. Sumienie w ujęciu Jana Pawła II	162
7. Rodzaje sumienia	163
8. Wychowanie sumienia	164
Rozdział XIII	
Realistyczna etyka środowiska naturalnego	167
1. Osoba ludzka	168
2. Przedmiot materialny etyki	169
3. Norma moralności. Powinność okazywania szacunku dla człowieka podstawą szacunku dla naturalnego środowiska	170
4. Czyny godziwe	171
5. Etyka środowiskowa	172
6. Prawo naturalne, stanowione	173
7. Prawa zwierząt	174
Rozdział XIV	
Dobro i zło	177
1. Koncepcje dobra	177
2. Rodzaje dobra	177
3. Przyczyny zła	178
4. Zło w świetle religii objawionej	179
5. Literatura uzupełniająca	180

Rozdział XV

Niektórzy przedstawiciele egzystencjalizmu

i strukturalizmu	181
1. Istota egzystencjalizmu	181
2. Zmiana sposobu myślenia	182
3. Poglądy Sørensa Kierkegaarda (1813–1855)	185
4. Poglądy Gabriela Marcela	188
5. Poglądy Martina Heideggera	190
6. Człowiek w ujęciu strukturalistów	192
7. Literatura uzupełniająca	195
Zakończenie	197
Bibliografia	199
Summary	205